

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Örökösztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16.
Telefonszám: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félfévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 19-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen!”

Szemle.

Más kárán tanul az okos, maga kárán: a magyar. Van valami bizar címzés, hányveti öngúny ebben a kissé furcsa, de végeredményében igaz kömondásban. Mert voltunk a multban is lehetünk még a jövődében is viléz, haszaszerető, tettres és áldozatrakész nemezt, de valamennyi hibánkon felül messze, magasan ragyog és fog ragyogni ez az egy, hogy mindig, de mindig a saját kárunk, a saját kutyakörmünk megégése árán vagyunk csak hajlandók okulni, tanulni. Avagy emléksünk-e még a legutóbbi választások alkalmával arra a lelkes táborra, arra a nagyszerű politikai hajóhóra, amivel a keresztény kurzus elindult, mint akkor hittük, daadalutjára. Mennyi szép remény, mennyi szép álom, mint megannyi színes pillangója a szebb jövődének, csapongta körül ezt a szép virágját az ábrándos keresztény magyar léleknek. S íme, alig mult el egy-két keserves esztendő, a zsidó sajtó tomboló jerichói lármája trombitálja, orátja a felszabaduló panama-botrányokkal kapcsolatban, hogy válságba jutott a híres kurzus. — Hát az igaz, hogy erősen meglepődött a zsidó sajtó. Megszaggatta az álkereszténység vihára. Hanem azért még korai az öröm cserépfaszekamák az élet-faj és barátaink rászéről való összeverése. Hallga csak! Mít ság, morog a zsidó láncolással, sötét olással, valutaszpekulációval kizsákmányolt, elnyomott, lerongyolódásig elnyomórtott, a külföld előtt ségyembe, itthon valóssággal éhségségbe kergelt sok milliója a magyarságnak: „Követeljük minden téren a radikális keresztény magyar nemzeti irányzatot, a destruktív sajtó azonnali megfojtását, hogy ne verhesen továbbra is éket a keresztény és keresztény közé, s hogy minden igaz dolgozó keresztény magyar megtalálja tisztos megélhetését, becsületes otthonát e esonka hazában. S az iparos, a földmives, a munkás s a tisztviselő arcanak verejtéke egy céll szolgáljon csak: az újra egységes Magyarország visszavívását. Hallga csak, hallga! Odalenn, az ékeserődött szívek mélyén forr, pocsád, zújlik már egy tisztító vihar, melynek jelszava: „Le a dönszölő és kizsákmányoló gazemberekkel”. Ekkor az a rongyos szász a dícsőség glóriafényében ragyog májál semét, mert hogy maga kárán tanul a magyar.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 22.

A nemzetgyűlés mai ülését valamivel tíz óra után nyitotta meg Gaál Gaszton elnök. Gróf Bethlen István miniszterelnök bejelenti, hogy kormányzói leirat érkezett, mely a nemzetgyűlés mai ülésének összehívását rendeli el. A Ház tudomásul veszi. Ezután Gaál Gaszton elnöki előterjesztése során megható szavakkal méltatja az elhunyt Wekerle Sándort és Beöthy Pált. Indítványozza, hogy a nemzetgyűlés jegyzőkönyvében fejezze ki részvétét a gyászoló családnak. A Ház ily értelemben határoz. Bemutatja ezután a belügyminiszter átiratát, mely szerint a felszabadult területen: Siklós, Pécs I., II., Baja, Dárda, Mohács, Villány, Regöcz, Nagyszentmiklós választókerületekben a nemzetgyűlési képviselőválasztás elrendelhető. A Ház tudomásul veszi és az erről szóló jegyzőkönyvet azonnal hitelesítik.

Ezután bejelenti az elnök, hogy a mentelmi kérdéseket a hivatalos beadványokkal fogja ismertetni. Bemutatja ezután a budapesti kir. főügyészségnek többrendbeli átiratát, mely szerint Tomori Jenőt hivatalból üldözendő rágalalmazás vétsége miatt, Zákány Gyula, Zeleke Antal, Gál Endre és Pákozdy András ellen megvesztegetés vádjából kifolyólag kéri az ügyészség a kiadatást. Bejelenti, hogy ezeket a kérelmeket közvetlenül áttette a mentelmi bizottsághoz, mely az ügyeket sürgősen le fogja tárgyalni, hogy a képviselők kellő időben előkészíthessék védelmüket.

Elnök ezután a nemzetgyűlés szénite alatt beérkezett leiratokat mutatja be, majd Hegedüs pénzügyminiszternek az 1921—22. évre szóló költségvetési javaslatát és az 1921. IV. t.-e. 34. §-ának módosításáról szóló törvényjavaslatot, oly kérelemmel, hogy azt sürgősen tegyék át a pénzügyi bizottsághoz.

(Lapunk zártakor az ülés tart.)

D'Annunzio és a nyugat-magyarországi kérdés.

Prága, szept. 22.

A Narodni Lysti belgrádi hírek szerint azt írja, hogy a Fiumében lakó magyarok megkérték D'Annunziót, hogy álljon élére az osztrák-ellenes nyugat-magyarországi forradalomnak, mint annak idején Fiumében tette volt.

Évfordulón.

Sokan, igen sokan nem tudják Magyarországon, hogy a napokban a legújabb magyar történelem egyik legnagyobb alakjának, Kossuth Lajos születésének évfordulója volt. A lapok csendben elhallgatták, vagy éppen csak pár rövidke sorban emlékeztek meg arról a nagy férfiúról, kinek magas szellemét oly gyakran idézik a jelen szomorú napjaiban. Pedig ma Magyarország oda jutott, hogy bátran és büszkén hivatkozhatik Kossuth Lajosra, hiszen a lehető legdemokratikusabb formában gondolkozott önsorsa intézéséről, amikor a legszélesebb alapon választotta meg képviselőit. Azok a képviselők azonban, akik Kossuth szellemét hirdették mellődvötte a nép előtt és a nép általános szavazatával jutottak a nemzetgyűlésbe, nagyon elfordultak Kossuth szellemétől, nagyon megfélemedtek a népről, melynek őszinte bizalmából a hatalom polcára jutottak.

Az úgynevezett magyar népképviselők vizsgálják állítólag a magyar aggélet látóhatárát s a rajta mutatkozó aggályos tünetényeket, de minden megállapításuk rövidlátás, minden gyógykisérletük kurzuslász. Az élet elemi feltételei hiányzanak, az ország népének legszélesebb rétegei nyomorban sanylódnak; szenvedés a jelen, vigasztalan a jövő; mindenütt panasz, jajszó és kétségbeesés s ebben a rettenetes káoszban a rövidlátó politikusok csak a saját kis körükben tapogatólózódnak, keresik a bajt, a betegség csiráit, a szélesebb körbe pedig a hangzatos jelszavak egész tömegét zúdíttják kábító gyógyszerül a nép bajai ellen. Kiadták a hangzatos jelszót: szálljunk le a föld népéhez, szervezzük meg a falut, mert a föld népe, a magyar paraszt örökéletű józansága az az erőforrás, melyből a magyar jövőd felépíthető lesz. A falu az ősi, a magyar; a magyar paraszt minden lépését, tettét a józanság, faji öntudat jellemzi, szükségünk van tehát a falura, szükségünk van a magyar paraszt gerinceségére, ha a nemzeti romlásan úrrá akarunk lenni.

És ma mit látunk! A szervezés megmaradt jelszónak, mely a korteskedések zászlain ékeskedik. Akik ezt hangoztatták haragos kirobbanásokban, ma csendes emberek, várják mit hoz a jövő, nem jön-e egy változás, melyben ártalmukra válna a faluk szervezottsége, a parasztság öntudatosága; nyíltan, vagy csendben visszavonulnak a nagy hévvel megkezdett munka folytatása elől. És így

vannak most nálunk földmives pártok, vannak egyesületek, egyéni ambíciók és szövetségi harcok, vannak, kik a faluról szónokolnak, irnak és sohasem látta még magyar falut, soha meg nem szorították a magyar paraszt munkától kérés kezét és... van egy szegény magára hagyott falu, mint fogalom, sivárabb, nyomorultabb, elhagyottabb, mint volt a liberalizmus fénykorában és van az önmagával tépelődő paraszt, kire mindenki kivetette horgát, hogy magának elhalássza. Pedig mindannyian Kossuth Lajos nevére esküsznek: a kalksburgi jezsuiták szellemi szülöttétől a lutheránus pápán át le egészen a fajmagyar zsidó népapostolig és mert önzők, számitók, e mellett szegyenletesen rövidlátók: nem veszik észre, hogy a népjogokat itt megalapító, a jobbágyokat felszabadító és nekik földet adó Kossuth ma újra földet és jogokat követelne a népnek.

A szerepét nagy garral megindított szekere a kátyuba ragadt, a gyönyörű eszmék meddő szócátak anyagává posványosodtak, Kossuth szent nevére a fedelés fátylát takarták, csendben elhallgatták születésének évfordulóját, nehogy a szegény, becsületes magyar félrevezettségének tudatára ébredjen; hogy a falu megérezze elhagyatottságát és glóriás fényben lássa ragyogni annak a férfiúnak a nevét, ki az egyetlen magyar népképviselő, a magyarság haladásának helyes irányt szabó apostola volt.

D.

Miként dolgozott Esküdt Lajos és társasága?

A kiviteli engedélyek sok milliós panamájának részletei.

Nagyatádi nyilatkozata. A vidék véleménye.

A kiviteli engedélyek több milliós panamája ügyében a nagy apparátussal lefolytatott rendőri vizsgálat befejeződött. Az országos botrányra daadó bűnügy főbb részletei már kiderültek, most már csak egyes kisebb kérdéseket akar a nyomozás tisztázni.

Az egész világban ma már tudott botrányhalmazattal előző számainkban részletesen foglalkoztunk, a letartóztatott neveit közöltük, szerepeiket ismertettük, hogy azonban olvasóink sok oldalról megnyilatkozott érdeklődését kielégítsük, az alábbiakban közöljük az eddig nem ismert részleteket is.

Tagadnak a deliquensek!

Az előállított embereket rögtön kihallgatták. Valamennyien tagadtak és erőlesen tiltakoztak a vádak ellen, amelyeket a rendőrségen elébük tártak. Esküdt elsősorban azt hangoztatta, hogy ő nem közhivatalnok, hanem csak magánhivatalnok, tehát semmiképpen sem lehet megvesztegetéssel vádolni, különben sincs ingerenciája az engedélyek elintézésére. Ezzel szemben azonban Bede rendőrtanácsos megállapította, hogy Esküdtnek közhivatali fizetése van, valamint kiderült az is, hogy rendszeresen

Esküdt vette át a kérvényezőktől a kiviteli engedélyek iránti írásbeli folyamodványt,

ami — a rendőrség felfogása szerint — tekintettel arra, hogy a kérvények átvételét hivatalos megbízásból teljesítette — teljesen kimeríti a közhivatalnoki funkciót.

A nyomozás során azt is megállapították,

hogy Esküdt Lajos ezeket a kérvényeket, mielőtt még az illetékes ügyosztályhoz juttatta volna,

bevitte referálás végett nagyatádi Szabó Istvánhoz és a miniszterrel szignáltatta és aláíratta, hogy a kérés teljesíthető.

Az előállítottak közül először Tömör Angela teit beismerő vallomást, ennek alapján sikerült azután a nyomozásnak több fontos bizonyítékra szert tennie.

Önagysága panamázik!

Tömör Angela szerény viszonyok között élő tanárnő volt. Két évvel ezelőtt még folytonos anyagi gondokkal küzdött. Egyszer a tőzsdén a nagy „hausa” idején, ezelőtt egy évvel véletlen folytán kötött egy alkalmi üzletet, amelyen háromezer koronát keresett. Ez a csekély összeg felkeltette benne az érdeklődést az üzleti élet iránt, látta, hogy sokan pár óra alatt ezreket keresnek s elhatározta, hogy rendszeresen foglalkozik üzletek kötésével. Egyik üzletének lebonyolítása közben megismerkedett Esküdt Lajossal, aki az eszes és ügyes nőről azonnal megállapította, hogy érdemes vele állandó üzleti összeköttetésre lépni. Esküdt e feltevésében nem is csalódott

Tömör Angela ügyes, ügynevezett „felhajtónak” bizonyult, aki előkelő cégekkel és üzletemberekkel hozta össze Esküdtet.

Esküdt rendszeresen előre értesült az állatok és mezőgazdasági termények kontingentálásáról és ilyenkor azonnal tudatta Tömörivel, hogy mennyi kiviteli engedély áll rendelkezésre. Tömör Angela ekkor felkereste annak a szűk társaságának a tagjait, akik Esküdt köré csoportosultak és közölte velük, hogy mennyi engedélyt kaphatnak és mi az ára ezeknek az okmányoknak.

Szigorúan szabott árakkal dolgozott a panamista „cég”.

Ez az üzleti társaság annyira biztosnak érezte lába alatt a talajt, hogy hosszabb időre berendezkedett, sőt szabott árakkal dolgozott. Ha valaki érdeklődött náruk, árjegyzéket mutattak az illetőnek, amelyben a következő tételek szerepelnek:

Sertésért darabonként . . .	1000 korona.
Lóért	2000 „
Marháért	3000 „

koronát kellett fizetni és ez esetben meg lehetett kapni az óriási hasznot hajtó engedélyeket.

Az engedélyekért járó pénzt rendszeren Tömör Angela vette át, aki aztán egyrészt átadta Esküdt Lajosnak. Ha pedig a velük összeköttetésben álló félhez nem volt elég bizalmuk, úgy ügyvédhez utasították az illetőt. Az ügyvéd aztán szabályszerű díjlevelet állított ki, melyben felhatalmaztatta a félel magát az engedély megszerzésére és

ügyvédi honorárium címén kötötték ki maguknak azt az összeget, amelynek nagyrésze aztán Esküdt-höz került.

A rendőrségen Tömör Angela kihallgatásakor először tagadt, de már mindjárt az első napon beismert

1.500.000 koronát, később pedig apránként összesen nyolcmillió koronát vallott be, melyen ketten osztozkodtak Esküdttel.

Egyben sorra megnevezte azokat a cégeket, amelyekkel összeköttetésben állottak.

A „titkár úr” milliós váltói.

Esküdt előállításakor tárcájában, az iratok között találtak két darab egymillió koronáról szóló váltót is. Amikor a nyomozás során a váltók felől is érdeklődtek, Esküdt előadta, hogy a Szesztermelő Részvénytársaságnak hatmillió korona kiviteli illetéket kellett fizetnie a részvénytársaság részére engedélyezett hétszáz vagón gabona után. A részvénytársaság ennek fedezésére hat darab egymillió koronás váltót adott át, melyet Esküdt — vallomása szerint — a Szesztermelő Részvénytársaság irataihoz csatolt volna. A váltók közül azonban két darab — vallotta Esküdt — véletlenségből kiesett s így hirtelen nem tudta, hol vannak az akták. Ezért ideiglenesen zsebébe, tárcájába helyezte őket, azzal a szándékkal, hogy majd visszatér az akták közé.

A rendőrség nem fogadta el e naiv vallomást, annyival is inkább, mert Tömöri határozottan bevallotta és a nyomozás során többször is kijelentette és szemébe is mondta Esküdtnek, hogy a két darab milliós váltót Esküdt értékesíteni akarta, ebben az ügyben vele is tárgyalt és a váltók forgatása esetén kapott összeget jasmét el akarták helyezni hamis néven.

Nagyatádi nyilatkozott a kiviteli botrányról.

Nagyatádi Szabó István földmivelségi minisztert a jászpáti kerület üdvözlő küldöttsége kereste fel, a miniszter az elhangzott üdvözlő beszédekre, melyek őt a kerület bizalmáról biztosították, a következőket mondta a többek között:

az állam érdekeit mindenkor a legszükségesebb határig megvédelmeztem, hogy a rajtam kívül álló emberek az engedélyekkel mit csináltak, arra nekem, mint miniszternek, nincs időm utánanézni.

— Szemrehányást nekem csak a gazdasági társadalom tehet, miután nagyjából állat-kiviteltől van szó, hogy miért nem télen vitték ki az állatokat, amikor jól lehetett volna külföldön értékesíteni. Ekkor azonban a fogyasztó közönség érdekeire való tekintettel, minden állatkivitelt betiltottunk.

Hogy a szabad lisztkivitel mellett gabonát is vittünk ki, az sem károsította meg a közellátást, mert a malmok annyi gabonát szereztek be, hogy abból februárig elláthatják az ellátatlanokat s hála Istennek annyi gabonánk van, hogy egy hét alatt az ország egész szükségletét összevásárolhatjuk.

Mi a vidék felfogása?

Az egészséges felfogású vidék azonban még sem tekinti politikai hajszának a kiviteli panamák üldözését, amint azt egyes budapesti politikusok szeretik feltüntetni. Jellemző erre a vasárnapi csongrádi gyűlés, amelyen Schandl Károly képviselő tartotta beszámolóját. Ennek a nagy alföldi tanyai központnak derék földművelő népe a legnagyobb felháborodással vette tudomásul a földmivelségi miniszteriumban történteket és képviselőjét felhatalmazta, hogy a legerélyesebben szálljon sikra a közélet megtisztítása érdekében. Schandl Károly beszámoló beszédjében a többi között ezt mondotta:

— Bennünket azért becsült eddig Nyugat-Európa, mert a balkáni államok közepette a szigorú erkölcs képviselője volt hazánk. Ma, amidőn mindenünk elveszett, ezt az utolsó in-

tegritást, a politikai erkölcs integritását, amely egyetlen záloga területi integritásunk jövőjének, minden erőnkkel meg kell védeni. Ezért pusztuljanak a közélet teréről azok, akik iparigazolványának nézik a képviselői megbízó levelet. (Viharos taps és helyeslés.)

Beszéde további folyamán követelte az összeférhetlenségi törvény szigorítását, hogy képviselők ne járassanak közbe kiviteli engedélyek érdekében.

— Végzetes szerencsétlenség következni kezd belőle — fejezte be szavait —, ha a keresztény irányzat által üldözött visszaéléseket és bajokat bármely oldalról kortescélokra használják fel.

A csongrádi népgyűlésen elítélően nyilatkoztak a botránnyról, de az Országház-téren, a földmívelésügyi miniszter fogadjában még ma is próbálják simítani és szépitni a botránnyos pánamát.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Családi birtok.

Az OFB. hivatalból családi birtokká nyilváníthat a törvény szerint minden olyan ingatlant, amelyet az állam az arany vagy ezüst vitéségi éremmel kitüntetetteknek, hadirokkantaknak, hadiözvegyeknek vagy hadiárvánok kedvezmények alkalmazásával juttat. Ez a szabály megfelelő értelemben alkalmazást nyer a kiadott törvény alapján a házhelyekre is.

Az OFB. az említett ingatlanokat különösen akkor nyilvánítja családi birtokká, ha különben a kedvezményekkel juttatott ingatlan megtartása nem volna biztosítva, továbbá ha ezt más nyomós közérdek követeli, vagy végül ha az, aki a kedvezményt nyeri, kifejezetten kéri.

A tőle megváltott ingatlanból egyeseknek kedvezményekkel juttatott birtokoknak családi birtokká nyilvánítását a megváltást szenvedő fél is kérheti. Az OFB. az ilyen kérelmet kötelező tárgyalni, ha csak tárgyalása ellen nyomós indok nem szól.

Ezen kívül mi nyilvánítható még családi birtokká?

Az OFB. hozzájárulásával családi birtokká nyilváníthat a szerző fél minden ingatlant, melyet a törvény alapján szerez meg.

A családi birtokká nyilvánítás telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okiratban történik. A nyilatkozatban telekkönyv szerint meg kell jelölni a családi birtokká nyilvánított ingatlant s igazolni kell annak megszerzését. A nyilatkozatot az említett igazoló iratokkal együtt az Országos Földbirtokrendező Biróságnak kell bemutatni. Beadható a telekkönyvi hatóság útján is, amely rangsorfeljegyzés után az OFB.-hoz juttatja. Ha a családi birtokká nyilvánított ingatlan megszerzése valamely állami tevékenység útján történik, a kérvényt az említett tevékenységet végrehajtó szerv is az OFB. elé juttathatja s egyuttal igazolhatja a hozzájárulás megadásához szükséges körülményeket. Evégből az eljárás folyamán jegyzőkönyvet vehet fel. Több kérelem egy jegyzőkönyvbe is foglalható. Ha a szerző fél nem önjogú, a családi birtokká nyilvánítást törvényes képviselője a gyámhatóság jóváhagyásával kérheti.

A tulajdonos az OFB. hozzájárulásával családi birtokot létesíthet olyan ingatlanból is, amelyet nem a törvény alapján szerzett meg. Erre nézve addig, míg a földmívelésügyi mi-

niszter és az igazságügyminiszter az OFB. hozzájárulásával másként nem rendelkezik, az ebben a pontban és a következő pontban foglalt szabályok az irányadóak.

A létesítés az OFB. hozzájárulásával az előbbi pontban említett nyilatkozattal történik.

Mikor adható hozzájárulás a családi birtok alakításához?

Az OFB. a hozzájárulást akkor adja meg, ha a családi birtokká nyilvánítás jogos magánérdeket nem sért, s közérdekbe sem ütközik. Ennek megállapítása végett a telekkönyvi hatóság után hirdetményt kell kibocsájtani. A hirdetményt a telekkönyvi hatóság hirdető tábláján közzéteszi, az ismert lakóhellyel bíró telekkönyvi érdekelteknek, s az ismeretlen helyen lakók részére kirendelt ügygondnoknak kézbesíteti, rövid kivonatát pedig a hivatalos lap mellékletében a kérelmező költségére egyszer közzéteszi.

A hirdetményben fel kell hívni azokat, akiknek jogos igényeit a családi birtokká nyilvánítás sérti, hogy ezt a hirdető táblán kifüggesztés napjától számított 30 nap alatt a telekkönyvi hatóságnál jelezzék.

A telekkönyvi hatóságnál bejelentett igények folytán az OFB. tárgyalás tartását rendelheti el, s amennyiben a bejelentett igények alaposágát nem igazolják, a tárgyalás eredményéhez képest az ellenérdekű felek egyikét perre utasíthatja. A pert záros határidőn belül meg nem indító felet igényétől elállottnak kell tekinteni.

A hirdetményben fel kell hívni, a családi birtokot létesíteni kívánó fél hitelezőit is, hogy amennyiben követeléseiket a családi birtokká nyilvánítandó ingatlanokkal kívánják biztosítani, erről a hirdetményi határidőben gondoskodjanak.

Az előbb mondottak megfelelő alkalmazást nyernek akkor is, ha az ingatlan tulajdonosa családi birtokával egyéb ingatlanokat kíván egyesíteni. Az egyesítés folytán családi birtok ebbeli minősége kiterjed a családi birtokkal egyesített ingatlanokra is.

Ilyen egyesítésnek az előbbi pontban említett feltételek fennforgása esetében is csak akkor van helye, ha az egy telekkönyvi jószágtesté alakításának akadályai nincsen. Ilyen akadály esetén az egyesítés csak kivételesen engedhető meg, ha jogos magánérdek vagy közérdek követeli. A két vagy több telekkönyvi jószágtestből álló családi birtoknál azonban azoknak egy családi birtokhoz való tartozását fel kell tüntetni.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

Csépléshez

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Nérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával

raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister“ angol motorok magyarországi képviselete.

PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

A „Zalai Közlöny“ a Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetségről.

Hol az igazság?

Zalavármegye egyik igen tekintélyes lapjában, a *Zalai Közlöny* f. évi szeptember hó 18-iki 211. számában egy cikk jelent meg, mely párhuzamot von a *Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség* s a magyar kisgazda- és földmives-osztály egyéb szervezetei között.

A cikk egy teljesen indifferens személyiségtől ered, ki teljes objektivitással teszi bírálat tárgyává a gazdatársadalom „boldogítására” tervelt alakulatok működését, épen azért szösz szerint adjuk az alábbiakban, döntse el ez elfogulatlan cikk alapján olvasóközönségünk, hogy hol az igazság és a tisztesség fegyverei. Ime a cikk:

„Jupiter nem engedi, hogy a fák az égig nőjjenek.“

A mult hetek egyik vasárnapján a „Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség” Kiskanizsán meg akarta alakítani helyi csoportját. A kísérlet hiábavaló volt. A keresztény kisgazdák és nincstelenek érdekeiért becsületesen küzdő és gyönyörű eredményeket felmutató pápai központnak kiküldöttéi hiába beszálltak és hiába vagdoszták a kiskanizsaiak fejéhez a szomorú magyar igazságok nehéz argumentumait, néhány rezes hang közbe trombitálta, hogy: mink már meg vagyunk itt szervezve s kitartunk vezérünk mellett. Nagyobb nyomatok okáért egyik helyi újság másnapi számában is megismételte egy epével kevert ironikus cikkecske, hogy a *keresztények* hiába iparkodnak immár harmadszor lóra ülni, mert a ló Kiskanizsán már meg van nyergelve s a kiskanizsai polgárság hűségesen kitart a Nagyatádi-féle kisgazdapárt *demokratikus* elvei mellett.

Jó magam csendes szemlélője voltam a gyűlésnek s csendes emésztője az epés kis cikknek. Azt gondoltam: miért is akarják ennek a derék népnék egységét megbontani, amikor ennek van már egy szervezete, a Nagyatádi-féle kisgazdapárt, amely puritán becsületességgel küzd a kisgazdákért s amely demokratikus alapon kezeli a kiskanizsaiak érdekeit. Bár azzal nem voltam egészen tisztában, hogy a párt demokratikus jellegét a párt több ezer holdas arisztokrata tagjai adják-e, avagy abban jelentkezik-e a demokráta jelleg, hogy Nagyatádit a kalocsai érsek főpapi keblére ölelgeti a földbirtokreform előestéjén, avagy épenséggel a nagykanizsai vezetőség képviseli a demokráta jellegét?

Mindegy, — a fő az, hogy becsületesen dolgoznak a kisgazdatársadalom érdekeiért... A napokban azután hanyatvágó események történtek.

A párt zalamegyei vezetői közül egyik-másik detektíveknek demokratikus kísérletében puritán egyszerűséggel utazott fel Budapestre; a kisgazda érdekek szolgálatá körűl pedig némienemű csorbák vannak. (Mult számunkban közöltük, hogy *Marton* Jánost, a zalamegyei kisgazdapárt elnökét, dr. *Szabó* Lajost, a zalamegyei kisgazdapárt tiltkárát is kiviteli engedélyekkel fűzött visszaélések gyanuja miatt az államrendőrség letartóztatta és Budapestre szállította. Szerk.) Ez a malőr azután eszembe juttatta a „Keresztény Kisgazda és Földmives Szövetség” szervezkedési kísérletét, a rezeshangu közbeszólást és a kisérő cikket. Én azt hittem akkoriban, hogy ezek a magyar földnek ama sudár fái, amelyek arra vannak hivatva, hogy az égbe nőjjenek. De lám, közbelépnek

az istenek, s nem engedik, hogy a fák az égbe nőjjenek, sőt úgy rendezik a természet sorát, hogy az erőnek hitt fák is kidőljenek, ha féreg rága őket. A *Keresztény Kisgazda és Földműves Szövetség* pedig tovább megy a maga becsületes útján. Egyik kiskanzisai közbeszólónak, aki azt kérdezte, hogy mit tett eddig a Szövetség, — azt válaszolhatja: panamázi semmi esetre sem próbálkozott; „demokrata” rakétákat nem puffogtatott, hogy közben sürgősen Pestre utazzon holmi rendőri kísérettel; a becsület utjáról nem tért le, ingyen földet nem ígért, Kiskanzisának kaszáját nem ígért, hogy végeredményben marhákát literáljon, mindenre csak a józanság határain belül vállalkozik, de amit vállalt, azt őszinte becsületességgel keresztül is viszi.

Kerecsy Géza.*

Eddig a cikk. * semmit hozzá nem tettünk, semmit abból el nem vettünk, így az ítélet is az olvasóra tartozik.

LEGÚJABB.

Az osztrák vasuti sztrájk.

Bécs, szept. 20.

A Déli vasut, a keleti vasuti pályaudvari műhelyekben, úgyszintén a nyugati vasut műhelyében ma délelőtt sztrájk tört ki, a vasutasok így akarják kikényszeríteni fizetésemelésüket. A vasuti forgalom egyelőre nem szenved a sztrájk alatt, bár a sztrájkolók a Budapesti express vonatot is meg akarták állítani.

Bécs, szept. 22.

A vasutas sztrájk mindenüvé áttérjed, még a helyi vasuti forgalmat is beszüntették. Az *Arbeiter Zeitung* szerint a kormány hozzájárult a vasutasok követeléséhez, hogy a munka minél előbb meginduljon. A lapok egyébként hangoztatják, hogy a szociáldemokrata párt a sztrájkotól távol áll és a vezetés a kommunisták kezébe került. A *Rote Fahne* kimutatást közöl, mely szerint a vasutasok követeléseinek teljesítése esetén a különböző fizetési osztályok havi 12.700 — 19.600 koronáig terjedő jövedelmet fognak kapni.

A nyugat-magyarországi kérdés.

Bécs, szept. 22.

(M. T. I.) A *Neues Wiener Journal* jelenti: Itteni politikai körökben azt az ötletet kezdték propagálni, hogy ha a nagyjant nem tesz semmit a nyugat-magyarországi kérdésben, úgy a kormány a kisértant segítségét veszi igénybe. Ezt az értelem tulajdonították annak a válasznak is, melyet Schober kancellár egy nála járó küldöttségnek adott. A kancellár ugyanis kijelentette, hogy Ausztria nem gondol arra, hogy bármely jogáról lemondjon. A küldöttség a válaszból azt a benyomást merítette, hogy a nyugat-magyarországi kérdést el fogják intézni akár a nagyjant, akár a kisértant segítségével.

Hornyolt cementeserép
kapható

KUNT TESTVÉREK

Építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

HIREK.

— **A megítés püspök Pápán.** Rott Nándor dr. veszprémi püspök kedden délután városunkba érkezett. Már a kora délutáni órákban hatalmas tömeg gyülekezett a nagytemplom előtti térségen, hogy tanuja lehessen a népszerű püspök megérkezésének. Pont 5 órakor harangzúgás közepette érkezett meg a püspök Belák Lajos főszolgabíró, Csóthy Géza apát és dr. Wéber Pál titkára kíséretében. Az ünnepi lelkes közönség tömött sorai között haladt az illusztris vendég a nagytemplom ajtajáig, ahol a város nevében Tenzlinger József dr. polgármester üdvözölte lelkes szavakkal. A főpásztor válaszában megköszönte az üdvözlést és lelkes fogadtatást, az „ecce sacerdos” hangjai mellett lépett a templomba, ahol az ottárról rövid beszédet mondott a templomot zsúfoltság megtöltött híveknek. Súlyos időket élünk — mondá — s ha valamikor szükségünk volt hitre, szeretetre és egyetértésre, úgy most különösen szükségünk van arra, de kell, hogy az cselekedetekben is megnyilvánuljon. A szentbeszéd után a papság kíséretében a plébániára vonult, s a plébánia kapujából még egyszer megköszönve a hívek szeretetteljes fogadtatását, ismét áldást osztott. A püspök szerdán délután 3 óráig volt városunk vendége.

— **Pécsi iparosok küldöttsége Soós tábornoknál.** Pécsi híradás szerint az ottani iparosok szövetségének mintegy kétszáz tagu küldöttsége feltétele Soós Károly vezénylő tábornokot, hogy előadják azokat a panaszokat, amelyek az iparosság körében elhangzanak a drágaság és annak velejáróira vonatkozólag. Soós tábornok a küldöttségnek megnyugtató választ adott.

— **Tartózkodó a gabonakiválat.** A tőzsden a nagyobb kereslettel szemben a kiválat még nem kielégítő, a gazdák további áremelkedést várnak. Buza Budapesten 15:60—16 koronán, rozs 11:80—11:90 koronán kelt. Tengerit nagyon keresik; feladó állomáson 17:50—18:25, csöves tengeri 8:80—9:20 K-ért cserélt gazdát. Takarmánydrpa Budapesten 14:75, zab a feladó állomáson 13:25—13:90 korona. Hüvelyesben és sörárpában nincs árt.

— **A magyarországi komlótermés.** A nagy szárazság miatt a komló ez évben gyenge termést adott. Komlóskertek Csonka-Magyarországon Kiszálláson 6 katasztrális holdon, Kalocsán 20, Makón 7, Nagylángon, Fejérmegyében összesen 58 katasztrális holdon vannak. A korai komlótermés a legtöbb kertben szállításra készen áll. Új ültetés sehísem történt.

— **IV. Károly különvontatát a szerb királynak ítélték.** Laibachi jelentés szerint Károly excsászár udvari vonata Bécsből Laibachon át Belgrádba ment. Az udvari vonatot a szövetségi bizottság ajándékképpen Sándor királynak ítélté.

— **Az őszi vetések állása.** Egyes vidékeken, főleg a homokos földeken, így Pest-megyében, Csongrád és Békésmegyében, vagy azok egyes részeiben augusztus végén és szeptember első hetében a gazdák nagy része már elvetette a rozst. A kedvező időjárás folytán ezek a vetések gyorsan és szépen kikelték. Kedvező ősz esetén a vetések jól megerősödnek. Ha az időjárás kedvező lesz továbbra is, hozzákezednek a gazdák a buza vetéséhez. A gazdák eddig nagyon kevés őszi árpát és búkkönyt vetettek. Az őszi búkkönnnyel, vagy borsóval kevert rozsvetést, mely biztosan termő és nagy tömeget azolgáltató korai zöldtakarmányt ad és így az ideai takarmányszűk esztendőben különösen hasznos szolgálatokat tehet, ajánljuk gazdáink figyelmébe.

— **Biztosítva van a petróleum ellátás.** Az elmúlt években, különösen a háború alatt az ország petróleum ellátását nem tudták a magyar gyárak biztosítani. Most, hogy a petróleum ellátás és kereskedelem szabadabb tételt, illetékes helyen oly kijelentést tettek, melyből teljes biztosítással arra lehet következtetni, hogy az ország petróleum ellátása minden eshetőségre biztosítva van. Elegendő készleteink vannak, melyekkel az egész ország szükségletét fedezni tudjuk. Ugyancsak bő készletek vannak benzinnél is.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsifly Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Egy mindenek szakácsnő

kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Jókai Mór utca 15. szám alatti emeletes ház

szabadkézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debrecen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szigetvárad, Szege, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Csongrád, Kecskemét és Pápa.

TOCSIK ÉS MIKA

rőfős-üzlete PÁPA Fő-tér 21. szám.

Gyolcs, vészon, sifon, kanavász, festett karton, női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom granadinok, fejkendő stb., mindenféle rőfős-árak és különösen dús választék mindennemű férfi-szövetekben.

Szolid keresztény kiszolgálás.